

REFERAT Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 2022-2025 d. 06-03-2023

Mødedato Mandag d. 06. marts 2023 kl. 09:15

Mødested Mødelokale K, Regionshuset, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg Øst

Indholdsfortegnelse

Deltagere.....	3
Godkendelse af dagsorden.....	5
Orientering - Indkomne høringssvar i Gærum-Åsted.....	7
Drøftelse - Budget 2024.....	10
Beslutning - Årsplan og udmøntning af klimabudget.....	13
Orientering - Roadmap 2030.....	18
Drøftelse - Bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland.....	22
Orientering - Igangsættelse af Indsatsplan for jordforurening 2023.....	26
Orientering.....	29
Eventuelt.....	31
Underskrift af mødeprotokol.....	33

Punkt 1: Deltagere

1

Deltagere

Udvalgsmedlemmer

Lauge Larsen (formand)
Jess V. Laursen (næstformand)
Helena Palsgaard
Peter Larsen
Tage Leegaard
Jens-Henrik Kirk
Jørgen Rørbæk Henriksen
Ole Stavad
Susanne Flydtkjær

Administrative deltagere

Regional Udviklingsdirektør Henning Steffen Christensen
Kontorchef Kenn Bloch Mortensen
Kontorchef Carina Lassen
Ph. d. Geolog Rikke Ellemann-Biltoft
Klimamedarbejder Thomas Rosengren
Specialkonsulent Ann Steen Nikolajsen
Chefkonsulent Birgitte Søltøft Henriksen (udvalgssekretær)

Afbud

Ad hoc

Økonomichef Rune Vinther Herslund, Patientforløb og Økonomi
Specialkonsulent Mette Arleth, Regional Udvikling

Punkt 2: Godkendelse af dagsorden

2

Godkendelse af dagsorden

Referat

Peter Larsens habilitet blev vurderet i relation til punkt 8 om indsatsplan for jordforurening. Da punktet er et orienteringspunkt, vurderes han ikke at være inhabil.

Punkt 3: Orientering - Indkomne hørings svar i Gærum-Åsted

2018-031881

Bilag

Internt notat vedr. hørings svar i Gærum-Åsted

Nabos hørings svar

Vendsyssels Historiske Museum - Antikvarisk udtalelse

DN's hørings svar

Frederikshavn Kommunes hørings svar

Orientering - Indkomne hørings svar i Gærum-Åsted

Resumé

Miljø- og Fødevareklagenævnet har i efteråret hjemvist regionens afgørelse efter miljøvurderingsloven. Afgørelsen blev meddelt i forbindelse med en tilladelse til råstofindvinding i Gærum-Åsted.

Administrationen orienterer nu om de fire indkomne hørings svar efter et udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven, i forbindelse med råstoffilladelsen i Gærum Åsted, har været i høring.

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tager orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

På Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udviklings møde den 10. november 2022 orienterede administrationen om status for råstoffilladelsen i Gærum-Åsted.

Der har været et udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven, i forbindelse med råstofindvinding i Gærum-Åsted, i høring. Høringsperioden var fra 18. januar 2023 til 20. februar 2023. Regionen har modtaget fire hørings svar. De er fra Vendsyssels Historiske Museum, Frederikshavn Kommune, Danmarks Naturfredningsforening - Frederikshavn/Læsø afdeling og en nabo (bilag 1-5).

Der er ingen af de fire hørings svar, som giver anledning til ændringer af Region Nordjyllands vurderinger efter miljøbeskyttelsesloven.

Administrationen vil nu orientere om de indkomne hørings svar.

Sagen ind til nu

Region Nordjylland traf den 15. januar 2020 afgørelse efter råstofloven og miljøvurderingsloven i en sag vedr. råstofindvinding i Gærum Åsted i Frederikshavn Kommune.

Begge afgørelser blev påklaget af Danmarks Naturfredningsforening og af en nabo.

Klagen over råstoffilladelsen blev afgjort og afvist af Miljø- og Fødevareklagenævnet den 24. august 2020. Det betyder, at råstoffilladelsen er gældende og skal tages i brug inden den 24. august 2023 ellers bortfalder råstoffilladelsen. Det vil ikke være muligt at opnå en ny tilladelse efter råstofloven, da Gærum-Åsted ikke er en del af Råstofplan 2020.

Klagenævnet hjemviste den 27. oktober 2022 regionens afgørelse efter miljøvurderingsloven (screeningsafgørelsen). Det betyder, at råstoffilladelsen først kan tages i brug, når Region Nordjylland træffer en ny afgørelse efter miljøvurderingsloven.

Et udkast til afgørelse efter miljøvurderingsloven har været i høring i perioden fra den 18. januar 2023 til den 20. februar 2023.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. tager orienteringen til efterretning

Referat

Udsættes til et ekstraordinært møde i udvalget 17.3.23, hvor der tilføjes uddybende forklaringer, en tidslinje og ekstra bilag fra tidligere sagsbehandlinger. Derudover undersøges det, om det er muligt at få en ekstern juridisk vurdering af, hvorvidt der efterfølgende kan foretages en præcisering af udvalgte områder i ansøgningen uden at genåbne den samlede sag.

Bilag

1. Internt notat vedr. høringssvar i Gærum-Åsted
2. Nabos høringssvar
3. Vendsyssels Historiske Museum - Antikvarisk udtalelse
4. DN's høringssvar
5. Frederikshavn Kommunes høringssvar

Punkt 4: Drøftelse - Budget 2024

2022-047126

4

Drøftelse - Budget 2024

Resumé

I henhold til procesplan for Budget 2024 drøfter de politiske udvalg i marts måned perspektiverne for det kommende budget.

Budget 2024 indledes på bagtæppet af en alvorlig økonomisk situation i Region Nordjylland med betydelige økonomiske udfordringer på sundhedsområdet, men ligeledes udfordringer ift. kollektiv trafik mv.

I lyset heraf indstilles det, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøfter perspektiverne for Budget 2024 i relation til udvalgets opgaveportefølje.

Det indstilles ligeledes, at udvalget drøfter administrationens foreløbige oplæg til borgermøde ifm. budgetprocessen for 2024, jf. Forretningsudvalgets beslutning om borgerinddragelse i budgetprocessen.

Økonomichef Rune Vinther Herslund deltager under punktet.

Sagsfremstilling

I henhold til proces- og tidsplan for Budget 2024 drøfter de politiske udvalg i marts måned perspektiverne for det kommende års budget.

Budget 2024 indledes på bagtæppet af en alvorlig økonomisk situation i Region Nordjylland med betydelige økonomiske udfordringer på sundhedsområdet, men ligeledes udfordringer ift. kollektiv trafik mv.

På mødet vil der blive givet et kort indledende oplæg om den overordnede rammesætning for Budget 2024, både generelt og for Regional Udvikling, med udgangspunkt i regionens økonomiske status primo 2023 samt særlige opmærksomhedspunkter for budgetlægningen i 2024.

Det indstilles, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøfter perspektiverne for Budget 2024 i relation til udvalgets opgaveportefølje og det økonomiske perspektiv for 2024.

Hovedlinjerne fra udvalgets budgetdrøftelser vil indgå i Forretningsudvalgets drøftelse af Budget 2024 på mødet d. 17. april.

Det er forventningen, at Budget 2024 dagsordensættes igen på udvalgets møde i maj måned for yderligere kvalificerende drøftelser forud for temadag i Regionsrådet d. 24. maj, hvor der lægges op til, at udvalgsformænd får mulighed for at præsentere udvalgets budgetovervejelser. Ved behov vil der ligeledes være mulighed for opfølgende drøftelser på juni mødet.

Vedr. borgermøde ifm. budgetproces 2024

I forbindelse med budgetlægningen for 2023 blev det besluttet i Forretningsudvalget, at det nyetablerede Udvalg for Borgerinddragelse og Demokrati skulle arbejde videre med planlægningen af borgerinddragelse ift. den kommende budgetproces for 2024.

Udvalget drøftede i december 2022 borgerinddragelse i Budget 2024 og indstillede overfor Forretningsudvalget, at der afholdes et temaspecifikt borgermøde i løbet af foråret 2023. Indstillingen blev godkendt i Forretningsudvalget på møde d. 16. januar 2023.

På mødet vil administrationen præsentere en foreløbig skitse til plan for borgermødet og overvejelser ift. temaer. På baggrund heraf lægges der op til, at udvalget får mulighed for at drøfte administrationens foreløbige oplæg.

Forretningsudvalget behandler ramme og temaer for borgermøde på møde d. 20. marts.

Borgermødet afholdes lørdag d. 29. april.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling:

1. Drøfter perspektiverne for Budget 2024 indenfor udvalgets opgaveportefølje.
2. Drøfter administration foreløbige oplæg til borgermøde ifm. budgetprocessen for 2024.

Referat

Rune Vinther Herslund orienterede om rammer og proces for Budget 2024, og Henning Christensen supplerede med det, der særligt gør sig gældende for Regional Udviklings område.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftede indledningsvist perspektiverne indenfor eget område.

Forud for næste udvalgs møde (12. april 2023) overvejer udvalgsmedlemmerne mere konkrete emner til budgettet. Med dette udgangspunkt genoptages drøftelsen den 12. april.

Punkt 5: Beslutning - Årsplan og udmøntning af klimabudget

2022-045394

Bilag

Klimaindsatser 2023

Notat om hjemtagning af klimaregnskab og den fællesregionale klimastyringsmodel

5

Beslutning - Årsplan og udmøntning af klimabudget

Resumé

Administrationen fremlægger forslag til klimaindsatser i 2023 og udmøntning af klimabudgettet. Budgettet er på 8.893.000 kr. 3 mio kr. afsættes til den interne klimapulje, og i alt 5.610.000 udmøntes til indsatser.

Årsplanen fokuserer særligt på grøn omstilling i klinikken, på effektberegning og udarbejdelse af en ny strategi for bæredygtighed.

Regionsrådet anmodes om at godkende forslaget.

Sagsfremstilling

I regionens budget er der afsat 8.893.000 kr. til klimaindsatser i 2023. Udmøntningen fremgår af bilag 1 og vil i store træk blive beskrevet her. Udmøntningen afspejler den prioritering af indsatser, som administrationen foreslår indenfor klima og bæredygtighed i 2023. To medarbejdere i administrationen (indenfor hhv lokale klimahandlingsplaner og affaldsopgaven) aflønnes i lighed med foregående år af midler fra klimabudgettet.

Klimapuljen

I lighed med forudgående år oprettes en intern klimapulje, som regionens virksomheder kan søge til interne klima- og bæredygtighedsprojekter. I et selvstændigt dagsordenspunkt lægges op til fornyede kriterier for tildeling af midlerne. Der afsættes 3.500.000 kr. til klimapuljen.

Grøn omstilling i klinikken

Med udviklingen af de lokale klimahandlingsplaner er det tydeligt, at alle virksomheder viser forståelse og tager ansvar for den grønne omstilling. Der er dog endnu et arbejde at gøre for at få indsatser i gang indenfor det kliniske område. På årsplanen for 2023 er der stort fokus på at sætte indsatser og projekter i gang, som kan vise vej for grøn omstillingen i klinikken. Det gælder projekter, der skal resultere i forbrugsreduktion og affaldsforebyggelse i stil med de resultater, som ses af projektet Grøn familiestart på fødegangen. Der afsættes i alt 200.000 kr. til opdyrkning af kliniske projekter under Lokale klimahandlingsplaner. Yderligere finansiering af projekterne henvises til klimapuljen.

Der afsættes 900.000 kr. til aflønning af nye bæredygtighedskoordinatorer på hospitalerne (Aalborg UH, RHN og Psykiatrien). Koordinatorerne skal medvirke til at realisere tværgående handlinger indenfor forbrugsreduktion af patientartikler. I modsætning til indsatser indenfor f.eks teknisk drift eller forplejning er der ikke medarbejdere som naturligt har forbrugsreduktion af patientartikler som arbejdsfelt. Indsatsen kan ikke drives alene af ildsjæle som løser denne opgave ved siden af kerneopgaven, og det vurderes derfor, at dedikerede bæredygtighedskoordinatorer vil være nødvendige for at skabe fremdrift og momentum.

Klimaregnskab og Roadmap

Der er et stigende behov for at kunne dokumentere og estimere effekten af handlinger indenfor klimaindsatsen. Der arbejdes til stadighed på at forbedre datagrundlaget og beregningsmetoderne. En del af dette arbejde gøres i samarbejde med de øvrige regioner. Der afsættes af klimabudget 2023 midler til at udarbejde og udvikle klimaregnskabet, justere Roadmap-modellen og forbedre administrationens muligheder for at beregne effekten af grønne indkøb. Samlet indenfor dette område afsættes 600.000 kr. fra budgettet for 2023.

Ny bæredygtighedsstrategi

I 2023 udarbejdes der en ny bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland. Forslag til opbygning, indhold og ambitionsniveau vil blive fremlagt på et senere møde. Processen vil indebære inddragelse af hospitaler og virksomheder men i mindre grad end i arbejdet med de lokale klimahandlingsplaner. Der afsættes 100.000 kr. til arbejdet med bæredygtighedsstrategien.

Bygninger og arealer

Selvom administrationens hovedfokus i det kommende år er grøn omstilling i klinikken, er der fortsat behov for at skubbe på udviklingen indenfor driften af regionens bygninger og grønne arealer. Der afsættes derfor også beløb til pilotprojekter indenfor affaldshåndtering, monitorering af affaldsfraktioner- og mængder, energiledelse og biodiversitet. I alt 1,4 mio. kr.

Verdensmålsprojekter

Der afsættes 300.000 kr. til verdensmålsprojekterne "Klimakrise er sundhedskrise" og "Probiotisk rengøring". Fra årsplanen indgår følgende indsats i verdensmålporteføljen: Kompetenceudvikling, pilotprojekter indenfor affaldsstrategien samt biodiversitetsindsatsen. Finansiering af disse er angivet under de enkelte indsats.

Events

I lighed med tidligere år afsættes der et bidrag til afvikling af Naturmødet på 250.000 kr. Der afsættes desuden 50.000 kr. til afvikling af regionens egne aktiviteter på Naturmødet samt et mindre beløb til medvirken i eventet "Den grønne verden" på Aalborg UH. Et beløb på 250.000 kr. afsættes som bidrag til ICLEI konferencen i 2024.

Eksterne indsats

Regionen bidrager med projektledelse og koordinering til projekterne DK2020 og GEN2040. Budgettet for disse projekter findes i BRN, og udmøntes derfor ikke af klimabudgettet. Region Midt koordinerer en ansøgning til et projekt under EU LIFE programmet med fokus på klimahandling, herunder implementering af DK2020 planerne. Region Nordjylland bidrager til ansøgningsprocessen med arbejdstid.

Ikke disponerede midler

Med vedlagte forslag til udmøntning disponeres 8.610.000 kr. Dermed er 283.000 kroner endnu ikke disponeret. Administrationen anbefaler, at beløbet holdes i reserve og udmøntes senere på året. Særligt indenfor indsatserne omkring udbygning af ladeinfrastruktur til elbiler, og energiscreening af regionens bygninger kan det være relevant senere at udmønte midler.

Kommunikation og dialog

Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling 01-02-2023

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstillede, at Forretningsudvalget og Regionsrådet godkender den fremlagte udmøntning af klimabudgettet for 2023 med bemærkning om, at udmøntningen af finansiering fra klimabudgettet til

bæredygtighedskoordinatører på hospitalerne betinges af, at hospitalerne forpligter sig på finansieringen af koordinatørerne efter 2023.

Derudover aftalte man at få en status på affaldsindsatsen på et kommende møde. I samme forbindelse afdækkes forpligtelserne i forhold til at indgå aftaler med aftagere af affald.

Forretningsudvalget 13-02-2023

Forretningsudvalget traf på mødet den 13. februar 2023 følgende beslutning:

Et flertal i Forretningsudvalget godkendte indstillingen, idet forslaget vedrørende bæredygtighedskoordinatører tilbagesendes til udvalget til fornyet behandling henset til hospitalernes økonomiske situation.

Et mindretal bestående af Susanne Flydtkjær støttede indstillingen, som den var fremlagt for Forretningsudvalget uden tilføjelser. Anny Winther og Per Møller deltog ikke i sagens behandling.

Fortsat sagsbehandling

Forretningsudvalget har i sin behandling af sagen udtrykt bekymring ved at pålægge hospitalerne at finde finansiering for bæredygtighedskoordinatører, samtidig med at hospitalerne er under et hårdt økonomisk pres.

For at imødekomme denne bekymring, og for at sikre at forsøget (pilotprojektet) med bæredygtighedskoordinatører på hospitalerne får en reel afprøvningsperiode, foreslås det, at udvalget beslutter at afsætte midler til finansiering af bæredygtighedskoordinatørerne i en 2½-årig periode.

Midlerne fordeles mellem klimabudgettet for indeværende år (0,9 mio. kr.), klimabudgettet for 2024 (1,8 mio. kr.) og klimabudgettet for 2025 (1,8 mio. kr.). Der bliver dermed tale om et pilotprojekt, som vil give et klart billede af, hvilken effekt lokale bæredygtighedskoordinatører kan have.

Indstilling

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling indstiller overfor Forretningsudvalget og Regionsrådet at.:

1. finansieringen fra klimabudgettet af bæredygtighedskoordinatørerne forlænges til en periode på ca. 2½ år, startende primo/medio 2023
2. der bevilges 900.000 kr. i 2023 og 1.800.000 kr. årligt fra klimapuljerne i 2024 og 2025 uden krav om medfinansiering
3. pilotprojektet evalueres medio 2025 hvor der tages stilling til hvordan finansieringen kan overtages af de enkelte hospitaler

Referat

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling godkendte indstillingerne med følgende bemærkninger:

- Finansieringen sker under forudsætning af, at den fornødne bevilling er til stede.
- Udvalget beklagede den begrænsede villighed til at finansiere grønne tiltag fra andet end klimapuljen.
- Evalueringen fremskyndes til primo 2025.

Bilag

1. Klimaindsatser 2023
2. Notat om hjemtagning af klimaregnskab og den fællesregionale klimastyringsmodel

Punkt 6: Orientering - Roadmap 2030

2021-041180

Bilag

Notat - RM2030 klimaregnskab og den fælles regionale klimastyringsmodel

Orientering - Roadmap 2030

Resumé

Det tidligere Klima og Miljøudvalg satte arbejdet i gang med et såkaldt Roadmap for klimaopgaven fremmod 2030. Det centrale pejlemærke som Roadmap 2030 forholder sig til er en total reduktion af Regionens samlede udledning med 40% svarende til cirka 130.000 ton CO₂. Pejlemærket er fastsat ud fra en vurdering og kombination af de nationale mål, hvad der er muligt, og hvor regionen skal være i 2030, for at kunne opnå CO₂ neutralitet i 2050.

Arbejdet med Roadmap 2030 er nu kommet dertil, hvor der kan foretages en nærmere identifikation af, hvor bidragene til at indfri pejlemærket skal komme fra. Roadmap 2030 udgør samtidig en væsentlig del af grundlaget for den nye regionale bæredygtighedsstrategi, som udarbejdes i 2023, og indgår i arbejdet i Danske Regioner med en klimastyringsmodel.

Klimarådet drøftede på sit møde den 24. januar Roadmap 2023 og tog arbejdet med reduktionsstrategier og målsætninger til efterretning.

Sagsfremstilling

Formål

Region Nordjylland har over de seneste år sat fokus på klimaopgaven, og har nu indsatser indenfor alle de områder hvor regionens klimaregnskab viser at der skal gøres noget. Det er imidlertid vanskeligt at få overblik over hvorvidt indsatserne er vidtrækkende nok, og hvor der især er brug for at gøre mere.

Samtidig er det både et nationalt klimamål (70% reduktion af Danmarks territoriale udledninger inden 2030 ift. 1990), samt en målsætning fra Danske regioner (75% reduktion af CO₂ aftrykket fra energi og transportområdet ift. 2018). Disse målsætninger favner dog kun delvist regionens klimaaftryk, hvilket har skabt et behov for en sammenfattende målsætning for hele Regionens udledning frem mod 2030

Derfor er der udarbejdet et Roadmap (klimastyringsmodel) jf. bilag 1, der har til formål at kigge frem mod Regionens forventede udledning i 2030 og holde dette op mod et ambitiøst - men realistisk - pejlemærke for, hvor vi gerne skulle være i 2030. På den måde kan det vurderes, hvor stor en reduktion i klimaaftryk, som Regionens skal opnå i 2030, hvor reduktionen skal komme fra, og hvilke typer af handlinger, som skal sættes i spil.

Andre regioner arbejder med lignende klimastyringsmodeller og emnet drøftes løbende i regi af Danske Regioner.

Pejlemærke og reduktionsbidrag

Det centrale pejlemærke som Roadmap 2030 forholder sig til er en total reduktion af Regionens samlede udledning med 40% svarende til cirka 130.000 ton CO₂. Pejlemærket er som nævnt ovenfor fastsat ud fra en vurdering og kombination af de nationale mål, hvad der er muligt, og hvor regionen skal være i 2030, for at kunne opnå CO₂ neutralitet i 2050.

Reduktionsbidragene fordeler sig på såkaldte reduktionsstrategier, som indikerer hvilke typer af handlinger, der skal igangsættes for at indfri pejlemærket. Reduktionsstrategierne kan groft inddeles i to typer handlinger:

1. Forbrugsreduktion

Her er der tale om tiltag der bidrager til at mindske forbruget i regionen. Det indebærer først og fremmest ændringer i rutiner, processer og adfærd som gør det muligt enten at udfase eller som minimum mindske forbruget af en given ressource eller produkt. Derudover dækker denne type af tiltag også genbrug og levetidsforlængelse.

2. Substitution (køb af grønne varianter)

Denne kategori dækker over tiltag, der fokuserer på at erstatte eksisterende produkter med mindre klimabelastende alternativer. Det er bl.a. at gå fra højemissions produkter til lav emissionsprodukter, eksempelvis at gå i retning af plantebaseret protein eller overgang fra fossile til eldrevne køretøjer. Denne kategorier dækker også overgangen fra engangs- til flergangsprodukter samt udskiftning til produkter af genanvendte materialer.

Roadmappet er hierarkisk opbygget, hvilket vil sige, at forbrugsreducerende tiltag har første prioritet. Det betyder, at substitution (erstatning med grønne varianter), først finder sted, når man har reduceret forbruget så vidt muligt. I praksis forløber processerne dog delvist parallelt.

Reduktionsbidragene skal komme fra:

A) Reduktioner fra den grønne omstilling i samfundet og afslutningen af NAU.

- 50% af reduktionerne forventes at komme fra den grønne omstilling af energisektoren og transportsektoren samt afslutningen af NAU byggeriet.

B) Reduktioner der opnås gennem grønne krav i forbindelse med udbud og indkøb

- 25% af reduktionerne skal realiseres gennem de krav vi stiller til vores leverandører og deres forsyningskæder i forbindelse med vores udbud og indkøbsprocesser.

C) Reduktioner, der skal komme fra mindsket forbrug i Regionen

- 25% af reduktionerne skal komme fra et mindsket forbrug i regionen, dvs. omlægning af rutiner og adfærd, så vi forbruger mindre samt levetidsforlængelse og genbrug.

Der henvises til bilag 1 for yderligere forklaringer.

Sammenhæng med Klimaregnskab og LKHP 2

Roadmap 2030 er opbygget med de samme forbrugsområder, som benyttes i klimaregnskabet og version 2 af de lokale klimahandlingsplaner; Bygninger og anlæg, Transport, Forplejning, Øvrige Indkøb og Aktiviteter, Patientartikler, og Udstyr.

Dette er gjort for, både at skabe konsistens og ensartethed mellem de forskellige værktøjer, som Regionen har i spil på klimaopgaven, men også fordi Roadmap 2030 er en rettesnor til at prioritere og igangsætte handlinger i de lokale klimahandlingsplaner. På samme måde er klimaregnskabet også godt rustet til at afspejle udviklingen i Roadmap 2030

Pejlemærket på 40% er også omsat til et lokalt pejlemærke for reduktion hos hver af Regionens driftenheder; Aalborg UH, Regionshospital Nordjylland, Psykiatrien, Special sektoren, Sygehusapoteket, Fælles Administrationen og Den Præhospitale

virksomhed. Det er disse reduktionstal som er indskrevet som målsætninger i de lokale klimahandlingsplaner.

Antagelser og vurderinger

Det er vigtigt at bemærke, at Roadmap 2030 er et kig ind i fremtiden, og er dermed også forbundet med en hvis usikkerhed. Der er elementer, som er relativt godt kendte, eksempelvis omstillingen af energisektoren, planlagte anlægsprojekter og den forventede udvikling i sundhedsomkostningerne, mens andre, eksempelvis hvor meget regionen kan reducere sit forbrug, stille grønne krav til leverandører mm. er mere uvisse.

Disse er baseret på nogle vurderinger og antagelser, som er udarbejdet i samarbejde mellem Regionen og eksterne konsulenter. Det betyder, at Roadmap 2030 også er forbundet med nogle usikkerheder, lige som alt andet, der skuer flere år frem i tiden.

Klimarådet drøftede på sit møde den 24. januar Roadmap 20230 og tog arbejdet med reduktionsstrategier og målsætninger til efterretning.

Indstilling

Det indstilles at Udvalget for klima, miljø og bæredygtig udvikling

1. tager arbejdet med Roadmap 2030 til efterretning

Referat

Thomas Rosengren orienterede om Roadmap 2030.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning og udtrykte stor anderkendelse af arbejdet.

Bilag

1. Notat - RM2030 klimaregnskab og den fælles regionale klimastyringsmodel

Punkt 7: Drøftelse - Bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland

2022-047654

Bilag

RegionNordjylland_Klimahandlingsplan_2019_2022

notat om målsætninger for CO2 reduktion

Region_Hovedstaden-Groen_omstilling_2021

rm---strategi-for-bareedygtighed_enkeltsidet_tilgangelig

Drøftelse - Bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland

Resumé

Region Nordjyllands nuværende klimahandlingsplan dækker 2019-2022, og er på en række punkter overhalet af udviklingen på området. Den udgør ikke længere en optimal strategisk ramme om klimaindsatsen i regionen. Der bør derfor udarbejdes en ny bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland.

Administrationen forelægger med dette punkt strategiens temaer, ambitionsniveau og proces til drøftelse i udvalget. Klimarådet drøftede på sit møde den 24. januar strategien og tog arbejdet til efterretning.

Sagsfremstilling

Regionen har på nuværende tidspunkt en klimahandlingsplan, men ikke nogen strategi. Handlingsplanen blev lavet i 2019 (bilag 1) og rummer meget få egentlige mål, og med den udvikling der i de foregående år har været indenfor den grønne omstilling fungerer den ikke som en tilstrækkelig ramme for regionens klimaarbejde.

Dette var fx tydeligt da der skulle opstilles mål for de lokale klimahandlingsplaner. Her var det nødvendigt at vedtage et pejlemærke for regionens CO₂-reduktion, baseret på Roadmap 2030, for at have en politisk ramme for ambitionsniveauet. Baggrund for pejlemærke kan ses i notatet vedlagt som bilag 2.

En ny strategi skal ikke kun være en klimastrategi, men en bæredygtighedsstrategi, der godt nok har klima og CO₂-reduktion som et væsentligt omdrejningspunkt, men også fokuserer på hvordan vi bevarer natur og reducerer forurening. Bæredygtighedsstrategien vil tage udgangspunkt i den forståelse af bæredygtighed som fremgår af FNs verdensmål, og vil derfor kunne spænde over væsentligt flere emner end den nuværende klimahandlingsplan. Strategien skal dels bruges til at sætte mål og pejlemærker, dels fungere som rammeværk om de forskellige del-strategier og indsatsplaner der findes på de enkelte indsatsområder. Som inspiration er vedlagt strategier fra Region Midt og Hovedstaden.

Det er ikke tanken at bæredygtighedsstrategien erstatter andre vedtagne strategier, fx affaldsstrategien, men at bæredygtighedsstrategien kan fungere som en slags paraply som samler op på de forskellige strategiske målsætninger der arbejdes med inden for de forskellige faglige områder. På samme måde vil bæredygtighedsstrategien være tæt sammenflettet med den kommende regionale udviklingsstrategi, som Regionsrådet ventes at vedtage ultimo 2023.

Ud fra arbejdet med roadmap, klimaregnskab og drøftelser i Klimarådet kan i hvert fald følgende temaer identificeres:

- Affald og cirkulære ressourcestrømme
- Intern mobilitet og transport
- Ekstern mobilitet og transport
- Indkøb og forbrug
- Energi- el- og vandforbrug
- Byggeri og anlæg

- Fødevarer
- Biodiversitet
- Indsatser i geografien (SK 2020 og GEN2040)
- Råstofindvinding
- Jordforurening

En praktisk fremgangsmåde kunne være at koge emnerne ned til disse overordnede indsatsområder (ikke nødvendigvis med disse titler):

- De fysiske rammer
- Omverdenen
- Forbrug og indkøb
- Forbrugsreduktion
- Transport
- Affald

Strategien skal bruges til at få aftalt ambitionsniveau, og få lagt de politiske beslutninger om målsætninger til rette. Administrationen arbejder ud fra, at ambitionsniveauet skal afspejle de politiske ønsker, nationale og regionale mål.

Forud for udvalgets behandling har oplægget til ny strategi været drøftet i det regionale klimaråd. På baggrund af udvalgets input udarbejder administrationen et forslag som kan drøftes og kvalificeres bredt i organisationen.

Eftersom der i forbindelse med de lokale klimahandlingsplaner og borgertopmødet om RUS blev gennemført/gennemføres en ganske inddragende proces, vil arbejdet med bæredygtighedsstrategien bygge videre på dette, samt tilføje en drøftelse på ledelsesniveau og på MED-niveau (Hovedudvalg), da store dele af strategien vedrører koncernen i sin helhed. Inddragelsen varer indtil efter sommerferien, hvorefter et færdigt forslag udarbejdes og kommer til drøftelse i udvalget. Målsætningen er, at en ny bæredygtighedsstrategi kan vedtages i Regionsrådet ultimo 2023.

Klimarådet drøftede på sit møde den 24. januar strategien og tog arbejdet efterretning.

Indstilling

Administrationen indstiller at Udvalget for klima, miljø og bæredygtig udvikling

1. Drøfter proces, fokus og afgrænsning for en bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland
2. På denne baggrund anmoder administrationen om at arbejde videre med strategien

Referat

Mette Arleth orienterede om arbejdet med en kommende bæredygtighedsstrategi for Region Nordjylland.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling drøftede temaer, ambitionsniveau og proces for strategien:

I den videre proces er der ønske om at inddrage de øvrige ressortudvalg med deres forslag til, hvordan strategien kan implementeres på alle områder.

Tage Legaard (K) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

1. RegionNordjylland_Klimahandlingsplan_2019_2022
2. notat om målsætninger for CO2 reduktion
3. Region_Hovedstaden-Groen_omstilling_2021
4. rm---strategi-for-baredygtighed_enkeltsidet_tilgangelig

Punkt 8: Orientering - Igangsættelse af Indsatsplan for jordforurening 2023

2022-026512

Bilag

Vesthimmerlands Kommunes høringssvar til Region Nordjyllands forslag til indsatsplan for jordforurening 2023

Bemærkninger til 'Indsatsplan for jordforurening 2023' fra Aalborg Kommune

Endelig Indsatsplan for jordforurening 2023

8

Orientering - Igangsættelse af Indsatsplan for jordforurening 2023

Resumé

I høringsperioden for indsatsplanen for jordforurening 2023 er der indkommet to høringssvar.

Administrationen vurderer, at høringssvaret fra Aalborg Kommune begrundes, at den foreslåede forureningsundersøgelse ved Storvorde Vandværk, Vestermarksvej 36 udelades og, at der i stedet udføres en tilsvarende forureningsundersøgelse ved Vrensted i Hjørring Kommune.

Administrationen vurderer endvidere, at ændringen ligger indenfor rammerne af sagens tidligere beslutninger i udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling, Forretningsudvalget og Regionsrådet.

Administrationen indstiller, at udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tager orienteringen om ændringen til efterretning, og igangsætter arbejdet med forureningsundersøgelserne og afværgeprojekterne i indsatsplanen for 2023.

Sagsfremstilling

Efter indstilling fra Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling besluttede Forretningsudvalget og Regionsrådet i december 2022 at sende forslaget til Indsatsplan for jordforurening i 2023 i offentlig høring hos berørte parter og grundejere. Regionsrådet besluttede samtidigt, at administrationen blev bemyndiget til at igangsætte planen efter høringsperiodens udløb, hvis ikke der kom væsentlige indsigelser mod forslaget.

I høringsperioden fra den 2. januar til den 29. januar 2023, er der indkommet to høringssvar, et fra Vesthimmerlands Kommune, bilag 1 og et fra Aalborg Kommune, bilag 2.

Høringssvaret fra Vesthimmerlands Kommune

Kommunen kvitterer i høringssvaret for samarbejdet med regionen, og kommunen har i øvrigt ingen bemærkninger til indsatsplanen.

Høringssvaret fra Aalborg Kommune

I høringssvaret gør Aalborg Kommune opmærksom på, at forudsætningen for medtagelse af lokaliteten Vestermarksvej 36, Storvorde har ændret sig efter planens fremlæggelse.

Det fremgår af forslaget, at indsatsen er rettet mod Storvorde Vandværk. Storvorde Vandværk har to kildepladser; Ny- og Gammel kildeplads. Den Ny kildeplads omfatter to borer, der efter kommunens oplysninger ikke har været i drift siden 2020, og vandværket har overfor kommunen bekræftet, at borerne ikke tages i drift igen.

Forureningen på Vestermarksvej 36 vil som følge af lukningen af de 2 borer fremover ligge uden for vandværkets indvindingsopland.

Aalborg Kommune foreslår, at Region Nordjylland genovervejer prioriteringen af Vestermarksvej 36, da kommunen vurderer, at en forurening ikke udgør en risiko for de resterende boringer på vandværket.

Administrationen er enig med Aalborg Kommune i, at der med nedlæggelse af kildepladsen ved Storvorde Vandværk ikke er grundlag for at udføre en forureningsundersøgelse på stedet. Lokaliteten bør derfor ikke indgå i Indsatsplanen for jordforurening 2023

Inden for rammerne af den politiske behandling af forslaget til indsatsplanen indstiller administrationen, at der i stedet udføres en undersøgelse på Kongsengene 20, Vrensted, som i forslaget var den højest prioriterede af de "gråtonede" undersøgelsessager. Den økonomiske ramme for indsatsplanen påvirkes ikke af ændringen.

I bilag 3, side 19-21 ses den tilrettede liste over de undersøgelser, der kan igangsættes i 2023.

Indstilling

Administrationen indstiller, at Udvalget for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling

1. tager orienteringen til efterretning og igangsætter arbejdet med forureningsundersøgelserne og afværgeprojekterne i indsatsplanen for 2023.

Referat

Kenn Bloch Mortensen og Ann Steen Nikolajsen orienterede om de indkomne hørings svar til indsatsplanen for jordforurening.

Udvalg for Klima, Miljø og Bæredygtig Udvikling tog orienteringen til efterretning.

Tage Legaard (K) deltog ikke i sagens behandling.

Bilag

1. Vesthimmerlands Kommunes hørings svar til Region Nordjyllands forslag til indsatsplan for jordforurening 2023
2. Bemærkninger til 'Indsatsplan for jordforurening 2023' fra Aalborg Kommune
3. Endelig Indsatsplan for jordforurening 2023

Punkt 9: Orientering

9

Orientering

Referat

Studietur i april

Carina Lassen orienterede om det planlagte program for udvalgets studietur 20.-21. april 2023. Der var opbakning til programmet. Billetter og hotel bookes fredag - endelige tilmeldinger på indkaldelsen forinden da.

Informationsmøde om støvgener den 28. marts

Henning Christensen orienterede om planerne for informationsmødet mellem borgere, Aalborg Portland og regionen den 28. marts 2023. Administrationen sender udkast til program til udvalget i løbet af de næste dage.

PFAS i daginstitutioner

Kenn Bloch Mortensen orienterede om PFAS i børnehaver i RN med afsæt i TV2-program.

Lagringer af CO2 i regionerne

Carina Lassen orienterede om CO2-lagringer i regionerne og hvilke fund, der er gjort og arbejdes videre med i Region Nordjylland.

Sag om elladestandere til Forretningsudvalg og Regionsråde

Henning Christensen orienterede om at sagen fra seneste møde om elladestandere går videre til Forretningsudvalg og Regionsråd i løbet af marts.

Tage Legaard (K) deltog ikke i sagens behandling.

Punkt 10: Eventuell

10 Eventuell

Referat
Intet

Punkt 11: Underskrift af mødeprotokol

11

Underskrift af mødeprotokol

Udvalgets medlemmer skal godkende mødeprotokollen.

Godkend elektronisk ved at trykke på Godkend.